

Marie Vinck maakt met FC Bergman monumentaal theaterstuk 'JR' op oude Electrabelsite in Schelle

JR DO 22/03 - ZA 31/03 | VOORMALIGE ELECTRABELSITE | ALEXANDER WUJSTRAAT 2 | SCHELLE | WWW.TONEELHUIS.BE

Wie straks afzakt naar de oude elektriciteitsite in Schelle voor JR, zal ogen tekarven. Op een speelvak van vier verdiepingen spelen vijftien acteurs met een heleboel figuren en kinderen, terwijl er ook nog eens live wordt gefilmd. FC Bergman ziet het anderszels. Marie Vinck (35), stichtend lid van het Antwerps gezelschap, geeft tekst en uitleg.

Voor Van den vos (2013) zette FC Bergman al eens de Bourla onder water. En voor Het land Nod (2015) werd de Rubenszaal van het Museum voor Schone Kunsten nabgebouwd in de loods van Park Spoor Noord. Ook de hal op de voormalige elektriciteitsite van Electrabel in Schelle, vlak bij de Schelde, is monumentaal. En vooral: hoog genoeg om het decor van JR te kunnen herbergen.

Zijn jultje daarom uitgeweken naar Schelle, Marie?

Ia, een gebouw van dergelijke afmetingen vind je in de stad niet. William Gaddis' roman uit 1975, waarop het stuk ik gebaseerd, vroeg een grootse aanpak. Als satire op het kapitalisme schets JR een onthutsend beeld van de jaren 70 in New York. Geld als systeem pleegt er een inbreuk op de levens van mensen uit alle lagen van de maatschappij. En dat zowel binnen de zakelijke wereld als de politiek, maar ook binnen het onderwijs, het sociale leven, binnen koppels en in vriendschappen. In eerste instantie maak je kennis met JR Vansandt, een jongen van elf. Na een klasuitstap naar Wall Street koopt hij een aandelen, waarna hij langzaam en zonder scrupules een beursimperium uithouwt. De jongen doet maar wat, maar ruimeert tegelijk mensenlevens.

En dan komt een decor met verschillende etages van gas?

JR is een caleidoscopische roman. Er lopen allerlei verhalen door elkaar die elk op hun manier grappig of ontroepend, tragisch of dramatisch zijn. Omdat we die veelheid wilden omarmen, hebben we een vorm gekozen die al die verhalen in bundelt. Eens soort New York in het klein, waarin je al die levens tegelijk kunt zien. Het publiek zit langs vier zijden van de constructie, terwijl er ook live wordt gefilmd. De personages mogen dan sterk van elkaar verschillen, ze bestaan ook naast elkaar, en uiteindelijk haken al hun levens in elkaar. Alle relaties hebben indirect met geld te maken, zij het dan ook slechts indirect: mensenlevens zijn wel meer dan dat.

Waar FC Bergman veelal woordeloze voorstellingen maakt, zit JR vol dialogen.

Het boek van Gaddis raakte ons zozeer dat

Beelden vanop de set in Schelle: vier verdiepingen, "een soort New York in het klein".

we zijn verhaal wilden vertellen, en dat kon enkel met tekst. Toch zien we JR niet als een nieuwe wending in ons oeuvre. De volgende voorstelling zal er wel weer een zonder tekst zijn, maar het blijft fijn om af en toe uitstapjes te maken. Ook de regie pakken we al jaren aan met z'n allen. Ditmaal kanten twee van ons vieren – Joë Agemans en Thomas Verstraeten – de camera, dus regisseren nu vooral Stef Aerts (bij het grote publiek vooral bekend als Wes uit 'Callboys', red.) en ikzelf. Omdat ik een vrij grote rol speel, is de combinatie met tekst best heilig. Om het overzicht te bewaren, accretie ST dit keer niet en doet hij de eindregie.

Een intimistische voorstelling, zou dat eens geen verademing zijn voor FC Bergman?

Het is niet dat wij vooral denken: nu gaan wij eens een monumentale, veel te grote voorstelling maken. Maar het valt altijd zo uit, onze ideeën zijn nu eenmaal groots. JR is ook zo'n vol boek dat we er alleen maar een rijke voorstelling tegenover kunnen zetten.

We beloven onszelf al jaren om het eens kleinschaliger aan te pakken. Dan zouden we eindelijk eens met een busje door Europa kunnen reizen, want met monumentale voorstellingen is het moeilijk toeren. Het blijft een plan voor de toekomst. Geen idee of het ons ooit zal lukken.

Ook Stef Aerts, je partner, zit bij FC Bergman. Kan je werk en privé goed scheiden?

Oh nee, maar momenteel is er niks buiten JR. Bergman omvat een leven dermate dat er niet veel te scheiden valt. Maar dat stoort me niet. Ik ben het zo gewend. Al van heel jong speel ik samen met familie. Werk en privé scheiden, ik weet niet wat dat is.

Een jaar geleden werd je dochter Gloria geboren. Heeft dat jou veranderd?

Als mens wel, als theatermaker of -speler hoegenaamd niet. Elk vrij moment ben ik met mijn dochter bezig, al zijn die momenten nu heel schaars. Tijd krijgt sowieso een andere inhoud eens je een kind hebt, ik dacht vroeger vaak dat ik weinig tijd had, maar nu denk ik: wat een zeeën aan tijd had ik toen. Tegelijk beleef ik de tijd met mijn kind veel intenser. Alles wat ik meemaak met haar vind ik speciaal, en tegelijk ook alles wat ik meemaak zonder haar. Het leven is intenser geworden, heftiger ook, en veel bijzonderder.

Zowel je partner als jij werken freelance. Schrijft dat af met een kind erbij?

Tot hier toe was het niet nodig om daar vraagtekens bij te plaatsen. Over de toekomst kan ik mij niet uitspreken. Misschien komen er momenten dat het moeilijker wordt. Daar probeer ik mij niet te veel mee bezig te houden. Vroeger boezemde een leeg gat me angst in. Ik was bang om werkloos te zijn, en van die leegte. Maar nu is die leegte natuurlijk nooit meer leegte. Elk moment dat ik niet werk kan ik bij mijn dochter zijn. In die zin ben ik nu minder bang van werkloosheid. (nuanceert) Iets minder bang.

Je duikt nachts nooit op in panels en shows.

Een bewuste keuze. Ik vind het vreselijk om als mezelf in de openbaarheid te treden. Daar ben ik te verlegen voor. Als je als

“Een mensenleven draait om meer dan geld”

Marie Vinck

Is het ouderschap wat je ervan had verwacht?

Pff, langs alle kanten hoor je vooral waarschuwingen over hoe het zal zijn als je een kind hebt. Dat blijft toch theorie tot je het zelf meemaakt. Je kan je mentaal zo veel mogelijk proberen voor te bereiden, maar pas als je mama bent snap je waar al die mensen het over hadden. Goede raad vooraf, daar heb je eigenlijk nooit iets aan.

Tech ben je wel het gezicht van 10 miljoen Bomen van BOS+.

Ik word vaak gevraagd als meter voor allerlei projecten, maar ik vind het moeilijk om je naam te laten gebruiken als je zelf weinig tijd hebt om iets rond het project te doen. Het idee van BOS+ om extra bomen aan te planten, daar sta ik volledig achter. Als de nood groot is, zet ik mijn publieke wezrinn wel even opzij. Maar talkshows en

“Al van heel jong speel ik samen met familie. Werk en privé scheiden, ik weet niet wat dat is.”

jezelf op tv komt, moet je ook een entertainend gehalte hebben, vind ik. Ik heb niet dat soort persoonlijkheid. Ik heb noch die nood, noch dat talent. Als actrice wil ik graag op het podium staan, maar daarbuiten blijf ik graag in mijn kleine wereld van geliefden en vrienden. De rest interesseert me niet.

Mag jouw dochter later ook actrice worden? (grimikt) Nu snap ik heel goed wat mijn moeder altijd tegen mij zei, als men vroeg

of ik ook actrice zou worden. Ze zei: 'Doe maar niet, schat, die job is veel te zwaar.' Ik zou mijn dochter ook niet meteen aanraden om dit werk te doen. Ik wil niet klagen, maar een leven als actrice is gewoon niet

De voormalige elektriciteitsite van Electrabel: hoog genoeg voor de monumentale aanpak van FC Bergman.

Marie Vinck: "Als de nood groot is, zet ik mijn publieke wezrinn wel even opzij. Maar talkshows en spelprogramma's, dat hoeft echt niet voor mij". FOTO: MARC DE BOVE, TOEF VAN DE EEF

Ook in de #MeToo-discussie hebben we jouw stem niet gehoord.

Ik heb me bewust buiten die discussie gehouden. Ik speel niet graag een publieke rol, vind het moeilijk om voor iets op te komen als ik niet perfect weet hoe de situatie in elkaar zit, en er is me ook zelf niets overkomen. De rol die mijn moeder (Hilde Van Mieghem, red.) heeft opgenomen, vind ik bewonderenswaardig, maar helaas zijn mijn angsten daaromtrent ook bewaarheid geworden. Mijn moeder heeft daardoor enorm veel bagger over zich heen gekregen, terwijl ze alleen maar probeerde mensen te beschermen.

Je bent zelf ook opgevoed door een actrice. Is Hilde Van Mieghem voor jou een voorbeeld als mama?

Zeker, door met haar naar filmssets te trekken in allerlei landen, ben ik van kleinsaf ondergedompeld geweest in een inspirerend milieu. Die ervaringen zorgden ervoor dat ik me al snel thuis voelde in die wereld, en uiteindelijk ook mijn weg wel in gevonden heb.

Je bent zelf ook opgevoed door een actrice. Is Hilde Van Mieghem voor jou een voorbeeld als mama?

Zeker, door met haar naar filmssets te trekken in allerlei landen, ben ik van kleinsaf ondergedompeld geweest in een inspirerend milieu. Die ervaringen zorgden ervoor dat ik me al snel thuis voelde in die wereld, en uiteindelijk ook mijn weg wel in gevonden heb.

Het stuk van het jaar

Geen productie waaraan dit seizoen in theatermiddens zo hard wordt uitgekeken als JR. En wel hierom:

- JR is een monsterproductie. Naast FC Bergman, dat onderdak vond bij Toneelhuis, wordt het stuk gemaakt in samenwerking met VWS, NTGent en Olympische Dramatiek.
- Met namen als Gene Bervoets, Jan Bijvoet, Frank Fockytyn, Ella-June Herard, Marie Vinck, Stijn Van Opstal of Geert Van Rampelberg omvat de cast het kruim van de acteurs in Vlaanderen.
- JR speelt in juni in de Gentse Floralinhof, en daarvoor enkel op de voormalige Electrabelsite in Schelle. Tussen 1930 en 2000 produceerde die steenkoolcentrale in Schelle elektriciteit voor een groot deel van Vlaanderen. Nu is de site in handen van autohandel Cardoen.

JR speelt in juni in de Gentse Floralinhof, en daarvoor enkel op de voormalige Electrabelsite in Schelle.

Tussen 1930 en 2000 produceerde die steenkoolcentrale in Schelle elektriciteit voor een groot deel van Vlaanderen. Nu is de site in handen van autohandel Cardoen.

of ik ook actrice zou worden. Ze zei: 'Doe maar niet, schat, die job is veel te zwaar.'

Ik zou mijn dochter ook niet meteen aanraden om dit werk te doen. Ik wil niet klagen, maar een leven als actrice is gewoon niet

- Het stuk is gebaseerd op de vlistdikke roman van William Gaddis over een jongetje dat met de beurs ook de wereld naar zijn hand zet. Het experimentele boek bestaat geheel uit gespreksfarden.

- Bereid u voor op een marathon van 4 uur, met een pauze van 30 minuten. Het publiek wordt verdeeld over vier tribunes die rond het decor staan. Op de site wordt streeflood uit New York verkocht aan democratische prijzen.

- JR speelt in juni in de Gentse Floralinhof, en daarvoor enkel op de voormalige Electrabelsite in Schelle. Tussen 1930 en 2000 produceerde die steenkoolcentrale in Schelle elektriciteit voor een groot deel van Vlaanderen. Nu is de site in handen van autohandel Cardoen.

erg makkelijk. Ik denk dat er rustigere, fijne en zeker lucrativere jobs bestaan. Ik wil natuurlijk alleen maar dat mijn dochter gelukkig is.

ILSE DEWEVER

Gazet van Antwerpen/Vrijdag: Stad en Rand 17/03/2018, bladzijden 12 & 13
All rights reserved. Gebruik en reproductie enkel mits toelating van de uitgever
via Gazet van Antwerpen/Vrijdag: Stad en Rand

